

Digitálny odtlačok dokumentu

Dva príklady na začiatok:

1. Anagram je usporiadanie OT lexikograficky. Pre dostatočne dlhý text sú všetky anagramy približne zhodné.

Digitálny odtlačok dokumentu

Dva príklady na začiatok:

1. Anagram je usporiadanie OT lexikograficky. Pre dostatočne dlhý text sú všetky anagramy približne zhodné.
2. PopCo od Scarlett Thomas...Godelova funkcia:
Frek. tabulka: e t a o i n s r h d l u c m f y w g p b v k x q j z
Správa: $M = \text{articles}$
Kód: $c(M) = 2^3 \times 3^8 \times 5^2 \times 7^5 \times 11^{13} \times 13^{11} \times 17^1 \times 19^7$
 $= 20734623029019636598357946398633451432775509400$
Odtlačok: $h(M) = 2073462302$

- identifikácii osôb - odtlačky prstov, dlane, nohy, dúhovky, tvár, DNA, ...

- ▶ identifikácii osôb - odtlačky prstov, dlane, nohy, dúhovky, tvár, DNA, ...
- ▶ reprezentácia elektronického dokumentu krátkym bitovým reťazcom – digitálnym odtlačkom

- ▶ identifikácii osôb - odlačky prstov, dlane, nohy, dúhovky, tvár, DNA, ...
- ▶ reprezentácia elektronického dokumentu krátkym bitovým reťazcom – digitálnym odlačkom
- ▶ potrebujeme teda nájsť funkciu $h : \{0, 1\}^* \rightarrow \{0, 1\}^m$, kde $\{0, 1\}^*$ (funkcia h stratovo komprimuje binárny reťazec ľubovoľnej dĺžky na binárny reťazec pevne danej dĺžky)

Možné využitie napr.:

- ▶ efektívny prístup k údajom v databáze (vtedy nám stačí, aby každý prvok z oboru hodnôt funkcie h bol rovnako pravdepodobný),

Možné využitie napr.:

- ▶ efektívny prístup k údajom v databáze (vtedy nám stačí, aby každý prvok z oboru hodnôt funkcie h bol rovnako pravdepodobný),
- ▶ integrita prenášaných, resp. uložených údajov (tu nemáme na mysli ešte kryptologické zabezpečenie, skôr ide o zabezpečenie komunikácie vzhľadom na bežnú chybovosť komunikačného kanála(CRC),

Možné využitie napr.:

- ▶ efektívny prístup k údajom v databáze (vtedy nám stačí, aby každý prvok z oboru hodnôt funkcie h bol rovnako pravdepodobný),
- ▶ integrita prenášaných, resp. uložených údajov (tu nemáme na mysli ešte kryptologické zabezpečenie, skôr ide o zabezpečenie komunikácie vzhľadom na bežnú chybovosť komunikačného kanála(CRC),
- ▶ digitálny odtlačok dokumentu pre kryptologické aplikácie, napr. pri digitálnych podpisových schémach(tu však kladieme na funkciu h ďalšie požiadavky). Takéto funkcie sa nazývajú aj kryptografické hašovacie funkcie.

Hašovacia funkcia $h : \{0, 1\}^* \rightarrow \{0, 1\}^m$, m je pevne dané celé kladné číslo (128, 160, 196, 256 a 512), musí spĺňať nasledovné kritériá:

1. je jednocestná, t.j. pre daný digitálny odtlačok y je „ťažké“ nájsť správu x , že $h(x) = y$ (nájdenie vzoru; angl. „*preimage resistance*“);

Hašovacia funkcia $h : \{0, 1\}^* \rightarrow \{0, 1\}^m$, m je pevne dané celé kladné číslo (128, 160, 196, 256 a 512), musí spĺňať nasledovné kritériá:

1. je jednocestná, t.j. pre daný digitálny odtlačok y je „ťažké“ nájsť správu x , že $h(x) = y$ (nájdanie vzoru; angl. „*preimage resistance*“);
2. k danej správe x je „ťažké“ nájsť správu x' , že $x' \neq x$ a $h(x') = h(x)$ (nájdanie druhého vzoru; angl. „*second preimage resistance*“).

Hašovacia funkcia $h : \{0, 1\}^* \rightarrow \{0, 1\}^m$, m je pevne dané celé kladné číslo (128, 160, 196, 256 a 512), musí spĺňať nasledovné kritériá:

1. je jednocestná, t.j. pre daný digitálny odtlačok y je „ťažké“ nájsť správu x , že $h(x) = y$ (nájdanie vzoru; angl. „*preimage resistance*“);
2. k danej správe x je „ťažké“ nájsť správu x' , že $x' \neq x$ a $h(x') = h(x)$ (nájdanie druhého vzoru; angl. „*second preimage resistance*“).

Vo všeobecnosti očakávame, že priemerná zložitosť nájdenia vzoru je $\mathcal{O}(\frac{1}{2}2^m)$. Rovnakú zložitosť očakávame aj pre nájdenie druhého vzoru.

Hašovacia funkcia odolná voči kolíziám je taká hašovacia funkcia $h : \{0, 1\}^* \rightarrow \{0, 1\}^m$, pre ktorú je „ťažké“ nájsť dve rôzne správy x, x' , že $h(x) = h(x')$ (angl. „collision resistance”).

Vzhľadom na narodeninový paradox, nájdenie kolízie, t.j. dvoch rôznych správ s rovnakým digitálnym odtlačkom, má zložitosť $\mathcal{O}(2^{m/2})$, preto je potrebné túto skutočnosť brať do úvahy pri voľbe veľkosti digitálneho odtlačku.

Podľa počtu vstupov možno hašovacie funkcie rozdeliť na:

- ▶ MDC (Manipulation Detection Code) - jediným vstupom je správa, ktorej digitálny odtlačok sa má vypočítať.
- ▶ MAC (Message Authentication Code) - okrem správy je vstupom aj (tajný) kľúč.

Väčšina známych hašovacích funkcií je založených na kompresnej funkcii so vstupmi pevnej veľkosti.

- Správa x sa rozdelí na bloky $x_1, x_2, \dots, x_t$ fixnej dĺžky. Zvyčajne sa správa ešte špeciálne doplní niekoľkými bitmi podľa dopĺňacieho pravidla.

- ▶ Správa x sa rozdelí na bloky $x_1, x_2, \dots, x_t$ fixnej dĺžky. Zvyčajne sa správa ešte špeciálne doplní niekoľkými bitmi podľa dopĺňacieho pravidla.
- ▶ Digitálny odtlačok $h(x)$ sa vypočíta iteratívnym spôsobom (dochádza k reťazeniu) použitím kompresnej funkcie f (Damgard-Merklova konštrukcia, CRYPTO 1989):
$$H_0 = IV, H_i = f(x_i, H_{i-1}), \quad i = 1, 2, \dots, t,$$
$$h(x) = g(H_t),$$
kde IV je daný inicializačný vektor a g je výstupná funkcia, ktorá je v mnohých prípadoch identita.

- ▶ *IV* aj dopĺňacie pravidlo významne ovplyvňujú bezpečnosť hašovacej funkcie - súčasť špecifikácie.

- ▶ *IV* aj dopĺňacie pravidlo významne ovplyvňujú bezpečnosť hašovacej funkcie - súčasť špecifikácie.
- ▶ Dopĺňacie pravidlo má byť navrhnuté tak, aby neexistovali dve rôzne správy, ktoré by sa po doplnení zhodovali. Ako dopĺňovacie pravidlo sa často používa pridanie jedného jednotkového bitu a následne minimálneho potrebného počtu nulových bitov.

- ▶ *IV* aj dopĺňacie pravidlo významne ovplyvňujú bezpečnosť hašovacej funkcie - súčasť špecifikácie.
- ▶ Dopĺňacie pravidlo má byť navrhnuté tak, aby neexistovali dve rôzne správy, ktoré by sa po doplnení zhodovali. Ako dopĺňovacie pravidlo sa často používa pridanie jedného jednotkového bitu a následne minimálneho potrebného počtu nulových bitov.
- ▶ Damgard a Merkle navrhli ešte pridávať k správe aj jej dĺžku (zvyčajne ide o 64-bitové vyjadrenie pôvodnej dĺžky správy). Ak je f odolná voči kolíziám, tak je aj iterovaná hašovacia funkcia h .

Delenie h podľa konštrukcie:

- ▶ MDC založené na blokových šifrách,
- ▶ MDC založené na „ťažkých“ matematických problémoch,
- ▶ špeciálne návrhy MDC.

Takmer všetky, s obľubou používané, hašovacie funkcie, ako napr. MD4, MD5, RIPEMD, HAVAL, SHA, a iné, patria do kategórie špeciálnych návrhov MDC.

V súčasnosti je celosvetovo štandardne používaná hašovacia funkcia SHA-3, príp. RIPEMD–160.

Útoky na hašovacie funkcie

- ▶ MD4, MD5
- ▶ SHA 1 1995 80 rounds 160bit 2005 – útok
- ▶ SHA 2 2001 64/80 224/256/384/512
- ▶ SHA 3 = Keccak
- ▶ Increased interest in cryptographic hash analysis during the SHA-3 competition produced several new attacks on the SHA-2 family 46, 52, 57. Only the collision attacks are of practical complexity; none of the attacks extend to the full round hash function. At FSE 2012, researchers at Sony gave a presentation suggesting pseudo-collision attacks could be extended to 52 rounds on SHA-256 and 57 rounds on SHA-512 by building upon the biclique pseudo-preimage attack.

Elektronický podpis

- Poskytovať autentizáciu správy (elektronického dokumentu), ktorá je dokázateľná pred treťou osobou v prípade sporu.

Elektronický podpis

- ▶ Poskytovať autentizáciu správy (elektronického dokumentu), ktorá je dokázateľná pred treťou osobou v prípade sporu.
- ▶ Poskytovať dôkaz, že správa je neporušená (tzv. integrita správy).

Elektronický podpis

- ▶ Poskytovať autentizáciu správy (elektronického dokumentu), ktorá je dokázateľná pred treťou osobou v prípade sporu.
- ▶ Poskytovať dôkaz, že správa je neporušená (tzv. integrita správy).

Situácia 1 Eva nakupuje od Viktora tovar. Napíše na počítači objednávku. Eva a Viktor sa poznajú a vymenili si spoločný tajný kľúč K . Eva objednávku týmto kľúčom zašifruje (a vytvorí MAC) a pošle Viktorovi. Viktor verí, že objednávka je od Evy, pretože iba tá pozná K .

Situácia 1 Eva nakupuje od Viktora tovar. Napíše na počítači objednávku. Eva a Viktor sa poznajú a vymenili si spoločný tajný kľúč K . Eva objednávku týmto kľúčom zašifruje (a vytvorí MAC) a pošle Viktorovi. Viktor verí, že objednávka je od Evy, pretože iba tá pozná K .

Medzitým ako Viktor pošle tovar, Eva nájde iného dodávateľa, ktorý je lacnejší a Viktorov tovar odmietne. Viktor nemá ako dokázať, že objednávka naozaj prišla od Evy a nenapísal ju on sám.

Situácia 2 Viktor sa poučil, a keď Peggy chce poslať elektronickú objednávku, žiada ju, aby ju „zašifrovala“ jej asymetrickým súkromným kľúčom D_P . Keď objednávka príde, Viktor ju dešifruje verejným kľúčom E_P . Zašifrovanú objednávku M môže Viktor použiť ako dôkaz, keďže sa predpokladá, že iba Peggy pozná D_P a teda mohla túto objednávku vytvoriť.

Situácia 2 Viktor sa poučil, a keď Peggy chce poslať elektronickú objednávku, žiada ju, aby ju „zašifrovala“ jej asymetrickým súkromným kľúčom D_P . Keď objednávka príde, Viktor ju dešifruje verejným kľúčom E_P . Zašifrovanú objednávku M môže Viktor použiť ako dôkaz, keďže sa predpokladá, že iba Peggy pozná D_P a teda mohla túto objednávku vytvoriť.

Na súde by však mohla vzniknúť celá sada otázok. Naozaj iba Peggy pozná kľúč D_P ? Nie je možné, aby ho nejakým spôsobom Viktor získal? Nemohol Viktor zašifrovanú objednávku M vyrobiť bez znalosti D_P ? Aby podobné otázky mohli byť zodpovedané, oblasť elektronického podpisu podlieha štandardom, resp. zákonným normám, ktoré vymedzujú určité požiadavky na jeho bezpečnú a *nespochybniteľnú* realizáciu.

Autentizácia pomocou RSA-algoritmu

Algoritmus 2.1 (RSA podpis)

parametre účastníkov n_A, e_A, d_A , resp. n_B, e_B, d_B ;

digitálny podpis odosielateľa A elektronická podoba mena
odosielateľa sa zakóduje ako X . Na konci správy
pošle odosielateľ A adresátovi B dvojicu dát

$$Y_1 = X^{e_B} \pmod{n_B}, Y_2 = X^{d_A} \pmod{n_A}$$

overenie podpisu adresátom B vypočíta $Y_1^{d_B} \pmod{n_B} = X_1$, z
čoho zistí meno domnelého odosielateľa. Jeho verejné
parametre e_A, n_A nájde vo *verejnom zozname* a
použije ho na *dešifrovanie* správy Y_2 : $Y_2^{e_A}$
 $\pmod{n_A} = X_2$. Jedine rovnosť $X_1 = X_2$ zabezpečuje
pravosť podpisu.

autentizácia rovnaký postup použijeme na celú správu.

Takáto jednoduchá schéma má však zásadné **problémy**:

- ▶ možnosť vytvorenia kópie podpisu adresátom

Takáto jednoduchá schéma má však zásadné **problémy**:

- ▶ možnosť vytvorenia kópie podpisu adresátom
- ▶ možnosť vytvorenia nového podpisu z dvoch predchádzajúcich

Takáto jednoduchá schéma má však zásadné **problémy**:

- ▶ možnosť vytvorenia kópie podpisu adresátom
- ▶ možnosť vytvorenia nového podpisu z dvoch predchádzajúcich
- ▶ nároky na pamäť pri autentizácii celého textu

Všeobecná schéma e-podpisu - päťica

$(\mathcal{P}, \mathcal{A}, \mathcal{K}, \mathcal{S}, \mathcal{V})$, v ktorej

1. $\mathcal{P}$ je konečná množina možných správ;
2. $\mathcal{A}$ je konečná množina možných podpisov;
3. $\mathcal{K}$ je konečná množina možných kľúčov;
4. pre každé $k \in \mathcal{K}$ existuje podpisový algoritmus

$$sig_k \in \mathcal{S} : \mathcal{P} \rightarrow \mathcal{A}$$

a verifikačný algoritmus

$$ver_k \in \mathcal{V} : \mathcal{P} \times \mathcal{A} \rightarrow \{true, false\}$$

tak, že pre každé $x \in \mathcal{P}, y \in \mathcal{A}$ platí

$$ver_k(x, y) = \begin{cases} true & \text{if } y = sig_k(x) \\ false & \text{if } y \neq sig_k(x). \end{cases} \quad (1)$$

Dvojica (x, y) sa nazýva podpísaná správa.

Podpisová schéma musí spĺňať nasledovné vlastnosti:

1. pre každé k musia byť funkcie sig_k , ver_k ľahko vyčísliteľné;

Podpisová schéma musí spĺňať nasledovné vlastnosti:

1. pre každé k musia byť funkcie sig_k , ver_k ľahko vyčísliteľné;
2. pre dané x je výpočtovo nemožné, s výnimkou podpisovateľa (Alica), nájsť y tak, aby $ver_k(x, y) = true$. Pritom sa nevylučuje možnosť existencie viacerých y s touto vlastnosťou.

Podpisová schéma musí spĺňať nasledovné vlastnosti:

1. pre každé k musia byť funkcie sig_k , ver_k ľahko vyčísliteľné;
2. pre dané x je výpočtovo nemožné, s výnimkou podpisovateľa (Alica), nájsť y tak, aby $ver_k(x, y) = true$. Pritom sa nevylučuje možnosť existencie viacerých y s touto vlastnosťou.
3. Ak je Oskar schopný pre nepodpísanú správu x nájsť dvojicu (x, y) tak, že $ver_k(x, y) = true$, hovoríme o falzifikáte podpisu („forgery”), tj. o platnom podpise vytvorenom iným než Alicou.

Zjednodušená RSA-podpisová schéma by vyzerala nasledovne:

$$\mathcal{P} = \mathcal{A} = Z_{pq}, \mathcal{K} = \{(n, e, d); ed \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}\}.$$

$$\text{sig}_k(x) \equiv x^d \pmod{n}, \text{ver}_k(x, y) = \text{true} \Leftrightarrow x \equiv y^e \pmod{n}.$$

Útoky na podpisové schémy:

útok iba s verejným kľúčom — „key-only attack” — Oskar má k dispozícii Alicin verejný kľúč, tj. môže počítať ver_k .

Útoky na podpisové schémy:

- útok iba s verejným kľúčom — „key-only attack” — Oskar má k dispozícii Alicin verejný kľúč, tj. môže počítať ver_k .
- ú. so známymi správami — „known message a.” — Oskar má k dispozícii niekoľko pravých podpisov od Alice $y_i = sig_K(x_i), i = 1, 2, \dots, r$ (nemôže ovplyvniť x_i).

Útoky na podpisové schémy:

- útok iba s verejným kľúčom — „key-only attack” — Oskar má k dispozícii Alicin verejný kľúč, tj. môže počítať ver_k .
- ú. so známymi správami — „known message a.” — Oskar má k dispozícii niekoľko pravých podpisov od Alice
 $y_i = sig_K(x_i), i = 1, 2, \dots, r$ (nemôže ovplyvniť x_i).
- ú. s vybranými správami — „chosen message a.” — Oskar má k dispozícii niekoľko pravých podpisov od Alice
 $y_i = sig_K(x_i), i = 1, 2, \dots, r$ (môže ovplyvniť x_i).

Cieľ útoku na podpisové schémy:

totálne prelomenie — „total break” — Oskar je schopný určiť Alicin tajný kľúč, tj. počítať hodnoty funkcie sig_k . To znamená, že je schopný vytvoriť platný Alicin podpis.

Cieľ útoku na podpisové schémy:

totálne prelomenie — „total break” — Oskar je schopný určiť Alicin tajný kľúč, tj. počítať hodnoty funkcie sig_k . To znamená, že je schopný vytvoriť platný Alicin podpis.

falzifikát vybranej správy — „selective forgery” — Oskar je schopný ku danej správe x vytvoriť novú správu x' a podpis y tak, že s veľkou pravdepodobnosťou $ver_k(x', y) = true$.

Cieľ útoku na podpisové schémy:

totálne prelomenie — „total break” — Oskar je schopný určiť Alicin tajný kľúč, tj. počítať hodnoty funkcie sig_k . To znamená, že je schopný vytvoriť platný Alicin podpis.

falzifikát vybranej správy — „selective forgery” — Oskar je schopný ku danej správe x vytvoriť novú správu x' a podpis y tak, že s veľkou pravdepodobnosťou $ver_k(x', y) = true$.

existencia falzifikátu — „existential forgery” — Oskar je schopný na základe kontroly komunikácie vytvoriť aspoň jednu správu x a jej podpis y tak, že $ver_k(x, y) = true$.

K schéme existuje jednoduchá možnosť vytvorenia falzifikátu podpisu:

1. Oskar zvolí ľubovoľné $y \in \mathcal{A} = \mathbb{Z}_n$ a vypočíta $x \equiv y^e \pmod{n}$.

K schéme existuje jednoduchá možnosť vytvorenia falzifikátu podpisu:

1. Oskar zvolí ľubovoľné $y \in \mathcal{A} = \mathbb{Z}_n$ a vypočíta $x \equiv y^e \pmod{n}$.
2. Potom $\text{sig}_k(x) \equiv (y^e)^d \equiv y \pmod{n}$, tj. pozná podpis bez znalosti d .

K schéme existuje jednoduchá možnosť vytvorenia falzifikátu podpisu:

1. Oskar zvolí ľubovoľné $y \in \mathcal{A} = \mathbb{Z}_n$ a vypočíta $x \equiv y^e \pmod{n}$.
2. Potom $\text{sig}_k(x) \equiv (y^e)^d \equiv y \pmod{n}$, tj. pozná podpis bez znalosti d .
3. Verifikácia $\text{ver}_k(x, y) = \text{ver}_k(y^e, y) = \text{true}$ prebehne úspešne, lebo platí: $(y^e)^d \equiv y \pmod{n}$.

Tento prípad ukazuje *existencia falzifikátu pri útoku iba s verejným kľúčom*.

Ak vytvoríme vďaka multiplikatívnej vlastnosti RSA z dvoch platných podpisov tretí $y_1 y_2 = \text{sig}_K(x_1 x_2)$ vytvoríme falzifikát *útokom so známymi správami*.

Ak vytvoríme vďaka multiplikatívnej vlastnosti RSA z dvoch platných podpisov tretí $y_1 y_2 = \text{sig}_K(x_1 x_2)$ vytvoríme falzifikát *útokom so známymi správami*.

Ak chce Oskar získať podpis pre správu x , môže nájsť dve iné správy x_1, x_2 tak, že $x \equiv x_1 x_2 \pmod{n}$, na ktoré získa od Alici dva platné podpisy y_1, y_2 . Potom $y \equiv y_1 y_2 \pmod{n}$ je platný podpis pre správu x . To je príklad *falzifikátu vybranej správy* s použitím *útoku s vybranými správami*.

V prípade, že kombinujeme podpis so šifrovaním, ako je to v algoritme 1, preferuje sa podpísať správu pred šifrovaním. V opačnom prípade Oskar môže postupovať nasledovne:

1. Alica posíla správu x so svojim podpisom Bobovi:

$$z \equiv x^{e_B} \pmod{n_B}, y = \text{sig}_{d_A}(z) \equiv z^{d_A} \pmod{n_A}.$$

V prípade, že kombinujeme podpis so šifrovaním, ako je to v algoritme 1, preferuje sa podpísať správu pred šifrovaním. V opačnom prípade Oskar môže postupovať nasledovne:

1. Alica posla správu x so svojim podpisom Bobovi:

$$z \equiv x^{e_B} \pmod{n_B}, y = \text{sig}_{d_A}(z) \equiv z^{d_A} \pmod{n_A}.$$

2. Oskar zachytí podpísanú správu (z, y) , nahradí podpis y svojim vlastným

$$y' = \text{sig}_{d_O}(z) \equiv z^{d_O} \equiv x^{e_B d_O} \pmod{n_O}$$

a pošle Bobovi podpísanú správu (z, y') .

V prípade, že kombinujeme podpis so šifrovaním, ako je to v algoritme 1, preferuje sa podpísať správu pred šifrovaním. V opačnom prípade Oskar môže postupovať nasledovne:

1. Alica posíla správu x so svojim podpisom Bobovi:

$$z \equiv x^{e_B} \pmod{n_B}, y = \text{sig}_{d_A}(z) \equiv z^{d_A} \pmod{n_A}.$$

2. Oskar zachytí podpísanú správu (z, y) , nahradí podpis y svojim vlastným

$$y' = \text{sig}_{d_O}(z) \equiv z^{d_O} \equiv x^{e_B d_O} \pmod{n_O}$$

a pošle Bobovi podpísanú správu (z, y') .

3. Bob overí $(y')^{e_O} \pmod{n_O} = x^{e_B} = z$, tj. $\text{ver}_{e_O}(z, y') = \text{true}$.

Podpisové schémy na báze DL

Algoritmus na elektronický podpis **DSA** je odvodený od ElGamalovho kryptosystému. Označenie *Digital Signature Algorithm* sa niekedy zamieňa s označením *Digital Signature Standard*, keďže je tento algoritmus štandardizovaný ako americký štandard FIPS186.

p , q , a g - doménové verejné parametre. Súkromný kľúč je parameter x a verejný kľúč je parameter y , náhodný parameter k , ktorý musí zostať tajný (po podpise sa zahodí).

1. p – prvočíselný modul veľkosti 1 024 bitov
2. q – prvočíselný deliteľ $p - 1$ veľkosti 160 bitov
3. g – prvok Z_p^* rádu q
4. x – náhodné číslo také, že $0 < x < q$
5. $y = g^x \mod p$

Generovanie podpisu

Podpis správy M je dvojica (r, s) , kde:

$$r = (g^k \bmod p) \bmod q$$

$$s = (k^{-1}(\text{SHA3}(M) + xr)) \bmod q$$

$\text{SHA3}(M)$ označuje 160 bitový výstup z SHA-3, konvertovaný na celé číslo. V prípade, že $r = 0$ alebo $s = 0$, podpis neplatí a musí sa vytvoriť nový podpis, pri použití iného k .

Vygenerovaný podpis sa pripojí k správe a doručí adresátovi.

Overenie podpisu

Adresát okrem správy a podpisu potrebuje poznať aj doménové parametre p , q , g a odosielateľov verejný kľúč y .

Nech M' , r' a s' sú prijaté verzie M , r a s . Adresát (overovateľ) v prvom rade skontroluje, či $0 < r' < q$ a $0 < s' < q$. Ak nie, správu zavrhnú, inak vypočíta:

$$w = (s')^{-1} \mod q$$

$$u_1 = \text{SHA3}(M') \cdot w \mod q$$

$$u_2 = (r') \cdot w \mod q$$

$$v = (g^{u_1} \cdot y^{u_2} \mod p) \mod q$$

Ak $v = r'$, tak správa je overená a s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote bola poslaná osobou, ktorá pozná príslušné tajné x k verejnému y . V opačnom prípade správu zavrhneme ako falošnú.

Podpisové schémy na báze ECDL

V revízii štandardu FIPS 186-2 (a v ďalších štandardoch) je uvedená modifikácia ECDSA algoritmu DSA, ktorá využíva aritmetiku eliptických kriviek. Doménové parametre v prípade ECDSA tvorí vhodne zvolená eliptická krivka $\mathbb{E}$ definovaná nad konečným poľom F_q s charakteristikou p a jeden jej bod $G \in \mathbb{E}(F_q)$, ktorý je generátor dostatočne veľkej cyklickej podgrupy $\mathbb{E}(F_q)$ (s počtom bodov n).

Používateľka Alica generuje kľúčový pár nasledovne:

1. Zvolí náhodné číslo $x \in [1, n - 1]$.
2. Vypočíta $Q = xG$
3. Verejný kľúč je Q a tajný kľúč je x .

Pri **podpise správy** m opäť volíme náhodné k , $1 \leq k \leq n - 1$.

Potom postupujeme nasledovne:

1. Vypočítaj $R = kG = (x_1, y_1)$, $r = x_1 \bmod n$.
2. Vypočítaj $SHA3(m)$.
3. Vypočítaj $s = k^{-1}(SHA3(m) + xr) \bmod n$.

Podpisom správy je opäť pár (r, s) , kde r aj s musia byť nenulové.

Pri overení podpisu počítame

1. $w = s^{-1} \bmod n$.
2. $u_1 = \text{SHA3}(m)w \bmod n$
3. $u_2 = rw \bmod n$.
4. $V = u_1G + u_2Q = (x_1, y_1)$.
5. Ak $V = \mathcal{O}$ zavrhní podpis. Inak $v = x_1 \bmod n$.
6. Akceptuj podpis iba vtedy, keď $v = r$.

Vidíme, že generovanie a overenie podpisu je veľmi podobné DSA...

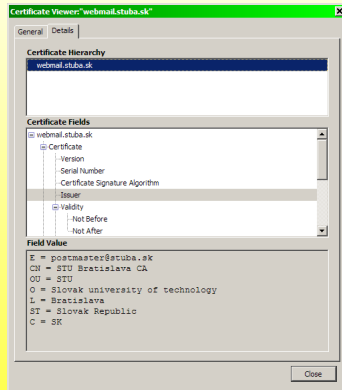
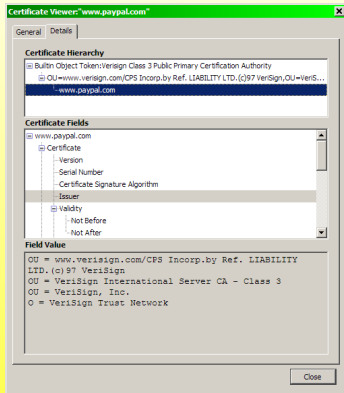
Autentifikácia a elektronický podpis v praxi

Elektronický podpis je založený na schéme s tromi základnými algoritmami — generovanie kľúčového páru, podpis správy a overenie podpisu správy.

Samotná schéma však nehovorí nič o identite osoby, ktorá kľúčový pár vytvorila.

Musíme použiť nejaký mechanizmus, ktorý aspoň do určitej miery dokáže previazať identitu osoby s kľúčovým párom. Jedno z riešení je napríklad také, že Alica po vygenerovaní kľúčového páru pošle všetkým ľuďom, s ktorými chce elektronicky komunikovať jej verejný kľúč, dôveryhodným kuriérom, resp. dá si poslať ich verejný kľúč.

Sústava PKI *Public Key Infrastructure* – infraštruktúra verejného kľúča. Jedná sa o sústavu mechanizmov, ktoré majú zabezpečiť používanie asymetrickej kryptografie v praxi, hlavne pre elektronický podpis, ale aj elektronické obchodovanie a podobne. V závislosti na rozsahu môžeme uvažovať o všeobecnej PKI na rôznych úrovniach – svetovej, národnej, či podnikovej.

Certifikát stránky zabezpečenej cez HTTPS. Certifikát vydaný svetovou certifikačnou autoritou. Všimnite si tri stupne v reťazi certifikátov. Napravo je certifikát ktorý si vyrobil sám majiteľ stránky. Prehliadač v tomto prípade varuje používateľa, lebo identitu stránky nevie potvrdiť.

Všetci používatelia PKI musia dôverovať CA a poznať jej verejný kľúč. Podobne ako existuje viac bánk, môže existovať aj viac CA. Verejný kľúč CA1 môže byť podpísaný inou CA2, a ak overujeme platnosť verejného kľúča E podpísaného CA1 a máme kľúč CA2 musíme postupne overovať všetky certifikáty v tzv. reťazi certifikátov.

V SR je cieľom národná sústava PKI s jedinou, tzv. koreňovou CA, ktorú spravuje štát cez NBÚ. Táto vystavuje certifikáty (a licencie) komerčným CA po preskúmaní ich dôveryhodnosti a splnení zákonných podmienok.

Sústava PKI musí riešiť aj problém, keď niekoho kľúč je kompromitovaný, tzn. útočník (pravdepodobne) získal súkromný kľúč. V tomto prípade je certifikát odvolaný a zverejnený v tzv. CRL — *Certificate Revocation List*. Pri overovaní podpisu je potrebné sa pozrieť, či certifikát, ktorý bol použitý, nie je zverejnený v CRL, pretože v tom prípade podpis neplatí.

Riešenie PGP

Keď Alica a Bob sú chudobní študenti a nechcú platiť zväčša drahé certifikáty a komerčné produkty na tvorbu elektronického podpisu, obrátia sa na otvorené riešenie — napríklad nekomerčnú verziu programu PGP, alebo jeho open-source klon GPG.

Distribúcia kľúčov prebieha na princípe priateľ môjho priateľa je môj priateľ – tranzitívna relácia. Podľa zverejnených výskumov dokážu ľubovoľný dvaja ľudia vo svete elektronicky nadviazať komunikáciu cez priemerne 6 medzičlánkov.

Schémy na zdieľanie tajomstva

Prahová schéma: Nech $t \leq w$ sú kladné čísla. (t, w) – prahová schéma je rozdelenie kľúča k medzi w účastníkov tak, aby ľubovoľných t účastníkov vedelo vypočítať kľúč, ale žiadna podskupina $t - 1$ účastníkov to nedokázala.

Distribúciu častí tajomstva bude vykonávať diler D .

Shamirova schéma

1. D zvolí w rôznych nenulových prvkov Z_p , označených $x_i, 1 \leq i \leq w$, a pridelí účastníkovi P_i číslo x_i .
2. Nech $k \in Z_p$ je zvolený kľúč. D zvolí $t - 1$ prvkov Z_p , označených $a_i, 1 \leq i \leq t - 1$.
3. Pre $1 \leq i \leq w$ D vypočíta $y_i = a(x_i)$, kde

$$a(x) = k + \sum_{j=1}^{t-1} a_j x^j \text{ mod } p.$$

4. Pre $1 \leq i \leq w$, D pridelí časť y_i účastníkovi P_i .

Shamirova schéma

1. D zvolí w rôznych nenulových prvkov Z_p , označených $x_i, 1 \leq i \leq w$, a pridelí účastníkovi P_i číslo x_i .
2. Nech $k \in Z_p$ je zvolený kľúč. D zvolí $t - 1$ prvkov Z_p , označených $a_i, 1 \leq i \leq t - 1$.
3. Pre $1 \leq i \leq w$ D vypočíta $y_i = a(x_i)$, kde

$$a(x) = k + \sum_{j=1}^{t-1} a_j x^j \text{ mod } p.$$

4. Pre $1 \leq i \leq w$, D pridelí časť y_i účastníkovi P_i .

Díler zvolil $a(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_{t-1}x^{t-1}$, keď sa zide t osôb, tak vedia určiť polynóm a $a_0 = k$. Ak ich bude menej, tak neurčia ten polynóm.

Shamirova schéma

1. D zvolí w rôznych nenulových prvkov Z_p , označených $x_i, 1 \leq i \leq w$, a pridelí účastníkovi P_i číslo x_i .
2. Nech $k \in Z_p$ je zvolený kľúč. D zvolí $t - 1$ prvkov Z_p , označených $a_i, 1 \leq i \leq t - 1$.
3. Pre $1 \leq i \leq w$ D vypočíta $y_i = a(x_i)$, kde

$$a(x) = k + \sum_{j=1}^{t-1} a_j x^j \bmod p.$$

4. Pre $1 \leq i \leq w$, D pridelí časť y_i účastníkovi P_i .

Díler zvolil $a(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_{t-1}x^{t-1}$, keď sa zide t osôb, tak vedia určiť polynóm a $a_0 = k$. Ak ich bude menej, tak neurčia ten polynóm.

Špeciálne (t,t) schéma: $y_i \in Z_m, 1 \leq i \leq t - 1$ sú ľubovoľné a

$$y_t = k - \sum_{i=1}^{t-1} y_i \bmod m$$

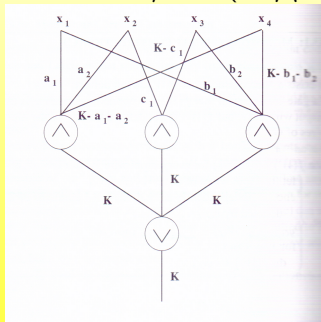
- ▶ $\mathcal{P}$ = množina účastníkov
- ▶ $A \subset \mathcal{P}$ = autorizovaná množina
- ▶ Γ = systém autorizovaných množín = PS
- ▶ K = tajomstvo = kľúč
- ▶ Schéma je perfektná ak
 1. každá $A \in \Gamma$ vie určiť K
 2. každá $B \notin \Gamma$ nevie povedať nič o K

- ▶ PS Γ má vlastnosť monotónnosti: $A \in \Gamma, A \subset C \subset \mathcal{P} \Rightarrow C \in \Gamma$
- ▶ Existujú minimálne prístupové množiny – báza pre Γ , ozn. Γ_0
- ▶ Príklad: $\mathcal{P} = \{P_1, P_2, P_3, P_4\}, \Gamma_0 = \{\{P_1, P_2, P_4\}, \{P_1, P_3, P_4\}, \{P_2, P_3\}\}$, potom

$$\Gamma = \Gamma_0 \cup \{\{P_1, P_2, P_3\}, \{P_2, P_3, P_4\}, \{P_1, P_2, P_3, P_4\}\}$$

- ▶ Realizácia cez obvody;

Príklad 13.4/489: $(P_1 \wedge P_2 \wedge P_4) \vee (P_1 \wedge P_3 \wedge P_4) \vee (P_2 \wedge P_3)$

P_1	a_1	b_1	
P_2	a_2		c_1
P_3		b_2	$K - c_1$
P_4	$K - a_1 - a_2$	$K - b_1 - b_2$	

- ▶ D = dealer a jeho úloha
- ▶ S = množina častí (shares) K
- ▶ $f : \mathcal{P} \rightarrow S, f(P_i) =$ časť tajomstva pridelená P_i
- ▶ Distribučné pravidlá f sú verejne známe
- ▶ $S(P_i) =$ množina častí K , ktoré môže dostať P_i pri rôznych f_K
- ▶ Prenosový pomer pre $P_i : \varrho_i = \log_2 |K| / \log_2 |S(P_i)|$
- ▶ Pre schému: $\varrho = \min \varrho_i$

f je perfektná, ak

1. pre každé $A \in \Gamma$ je $H(K/A) = 0$
2. pre každé $B \notin \Gamma$ je $H(K/B) = H(K)$
3. S pomocou entropie sa dokáže $\varrho \leq 2/3$.